

Tvorba publikace *Metodika tvorby bibliografických citací*

Metodika tvorby bibliografických citací

Knihovna univerzitního kampusu Masarykovy univerzity
Ústřední knihovna Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity

Titulní strana Úvod Publikáční a citační etika Nejčastěji užívané styly Další styly Referenční manažery Hodnocení vědecké práce Rejstřík Literatura Tiráž

Knihovna univerzitního kampusu*, SUK B
 Ústřední knihovna*, Přírodovědecká fakulta*, Masarykova univerzita

Nahoru

Technické řešení této výukové pomůcky je spolufinancováno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Technická spolupráce:
 Servisní středisko pro e-learning na MU, 2011
 Stránky střediska na Elportále*

EVROPSKÁ UNIE **esf** MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, Mládeže a Tělovýchovy **OP VK** **MU**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jiří Kratochvíl, Knihovna univerzitního kampusu MU
 kratec@ukb.muni.cz

Obsah publikace

- Publikační a citační etika
- Metody citování podle různých citačních stylů
- Manuál k EndNoteWebu
- Scientometrické nástroje

Tým tvůrců

Jiří Kratochvíl, Knihovna univerzitního kampusu MU
citační styly, scientometrie, EndNoteWeb, publikační a citační etika

Petr Sejk, Knihovna univerzitního kampusu MU
citační styly, scientometrie

Věra Eliášová, Ústřední knihovna PŘF MU
citační styly

Marek Stehlík, Servisní středisko MU
zpracování publikace do elektronické formy

Harmonogram

	2009												2010								
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Volba témat (výběr citačních stylů, indikátorů na měření vědy, témata publikační a citační etiky)																					
Příprava podkladů o citačních stylech																					
Příprava podkladů o scientometrii																					
Příprava podkladů k publikační a citační etice																					
Zpracování podkladů do interaktivního tutoriálu																					
Kontrola vytvořených tutoriálů																					
Zajištění publikování e-booku																					
Propagace e-booku																					

STRANA 2

ZPŮSOB PSANÍ BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJŮ PODLE VANCOUVER STYLE

Primární odpovědnost – uvádí se v invertované podobě, přičemž jméno se zpravidla uvádí formou iniciál a od příjmení je oddělenou mezerou (např. **Čapek K**). U více jmen se obě uvádějí iniciálou bez mezer nebo interpunkce (např. **Erben KJ**). Má-li dokument dva a více autorů, uvádíme je všechny, přičemž je oddělujeme čárkou v případě uvádění jmen iniciálou (např. **Čapek K, Čapek J, Erben KJ**), nebo středníkem, uvádíme-li celá jména (např. **Čapek Karel; Čapek Josef; Erben Karel Josef**). Není-li jméno autora uvedeno, začínáme citaci názvem.

Název – název píšeme běžným písmem v souladu s pravopisem jazyka dokumentu (např. **Polymer handbook**)

Vydání – uvádíme jen tehdy, jde-li o druhé a další vydání, pro termín edition používáme zkratku **ed.** (např. Fourth edition = **4th ed.**)

Údaje o vydávání seriálů – uvádíme datum vydání, rok a číslo, přičemž nepoužíváme žádné označení ročníku či čísla (např. vol., Bd., č., Nr. aj.). Např. **2008 Mar 1;50(3)** pro seriál vydaný 1. března 2008, ročník 50, číslo 3.

Nakladatelské údaje –
místo vydání – uvádíme v jazyce dokumentu, z více uvedených míst vydání uvádíme první uvedené, za méně známá místa uvádíme v závorce zkratu státu, např. **Rockville (MD)**.
nakladatel – uvádíme celý název nakladatelství, např. **John Wiley & Sons**.
datum – uvádí se arabskými číslicemi a od nakladatelských údajů se odděluje středníkem; není-li uveden rok vydání, uvedeme rok copyrightu v podobě např. **c1995**.

Rozsah – u tohoto údaje upozorňujeme na přece jen jistý rozdíl mezi VS a NLM. Zatímco v původních materiálech VS se celkový rozsah neuvádí (Uniform requirements, 1991:340 a 2008:15), v normě NLM se naopak tento údaj zapisuje. Přes tento paradox (připomínáme, že VS uvádí NLM jako doporučený styl) doporučujeme při používání tohoto způsobu citování postupovat tak, že je-li požadováno citování podle Vancouver style, rozsah neuvádíme, při požadavku citování podle NLM style počet stran uvedeme. V takovém případě píšeme za počet strana slovo *strana* formou iniciály v angličtině (např. **xxi, 205 p.**). Citujeme-li konkrétní rozsah stran, tak v případě časopiseckých článků uvádíme tento údaj bez slovního označení (např. údaje o vydání a rozsahu článku zapíšeme **2008 Mar 1;50(3):52-54**), zatímco u monografií použijeme iniciálu pro vyjádření slova strana (např. **p. 135-158**). V následujících částech uvádíme vždy variantu podle NLM.

Podklady vs. Výsledek

Způsob psaní bibliografických údajů podle NLM/Vancouver style

Primární odpovědnost

uvádí se v invertované podobě, přičemž jméno se zpravidla uvádí formou iniciál a od příjmení je odděleno mezerou (např. **Einstein A**). U více jmen se obě uvádějí iniciálou bez mezer nebo interpunkce (např. **Wallach DFH**). Má-li dokument dva a více autorů, uvádíme je všechny, přičemž je oddělujeme čárkou v případě uvádění jmen iniciálou (např. **Einstein A, Wallach DFH, Lin S**), nebo středníkem, uvádíme-li celá jména (např. **Einstein Albert; Wallach David FH; Lin Sun Peck**).

Není-li jméno autora uvedeno, začínáme citaci názvem.

Údaje o vydávání seriálů

uvádíme datum vydání, rok a číslo, přičemž nepoužíváme žádné označení ročníku či čísla (např. vol., Bd., č., Nr. aj.). Např. **2008 Mar 1;50(3)** pro seriál vydaný 1. března 2008, ročník 50, číslo 3.

Název

píšeme běžným písmem v souladu s pravopisem jazyka dokumentu (např. **Polymer handbook**).

Výjimkou jsou časopisy, jejichž názvy se uvádějí formou zkratky užívané v databázích Medline a PubMed. Jednoslovné názvy se nezkracují.

U neanglických titulů píšeme názvy rovněž zkráceně, jestliže takový titul není v databázích Medline nebo PubMed, zkracujeme jej v souladu s některým z jiných [publikačních manuálů](#). Názvy psané jiným písmem než latinkou transliterujeme.

Důležité upozornění: Při citování neanglického článku v časopise v souladu s NLM style uvádíme název článku v původním jazyce a za něj v hranatých závorkách jeho překlad.

Vydání

uvádíme v jazyce dokumentu a označení [zkracujeme](#) (např. Second edition = **2nd ed.**, Dritte Auflage = **3. Aufl.**). Údaj o prvním vydání uvádíme pouze tehdy, jestliže víme o existenci dalších vydání a citujeme konkrétně vydání první.

Začátek článku

Konec článku

Obálka

Tiráž

In the Classroom

NMR Spectroscopy and Its Value: A Primer

Sudha Veeraraghavan

Department of Biochemistry and Molecular Biology, University of Texas-Houston Medical School and the Graduate School of Biomedical Sciences, Houston, TX 77030; Sudha.Veeraraghavan@uth.tmc.edu

Since the first published proton magnetic resonance spectrum taken in solution (1), NMR spectroscopy has become the staple of chemists to characterize small molecules and in quality control. Undergraduate students in colleges with sufficient resources may even have the opportunity to analyze chemical compounds in upper-level analytical chemistry or organic chemistry courses. However, among first-year graduate students in biomedical sciences at this university, only about 15% of students in each of my classes (by show of hands) has been exposed to NMR spectroscopy or know of its value.

Thus a core course in the graduate biomedical science curriculum exposes first-year graduate students to a variety of spectroscopic, biophysical, and structural biological approaches to investigate biologically interesting problems. In this context, I teach a primer on NMR spectroscopy. It includes two intense hours of introduction to NMR and covers terminology and basics as well as commercial, biochemical, pharmaceutical, and biophysical applications. The aims of these lectures are to familiarize the novice with the premise of NMR spectroscopy, provide a brief history, illustrate its strengths and weaknesses, and case students into reading NMR-based research articles. While students who have never encountered NMR spectroscopy learn that it is one of the major modern methods, students who might have used NMR spectroscopy in undergraduate laboratories also benefit from learning about various applications. Over the last four years, I have modified this approach as described below to include a greater degree of student participation in terms of initiating them into reading NMR-based original research articles (not only reviews).

Introduction to NMR

To make the lectures memorable, I start with use of NMR in testing the integrity of expensive wines (2) and of aloxe vera used in cosmetics and health care products (3). Following this, I briefly discuss magnets, magnetic field strengths, and nuclei as magnets. I then introduce concepts in NMR (List 1) including B_0 , NMR-active nuclei, gyromagnetic ratio, the B_1 field, Larmor frequency, continuous wave versus pulsed-field NMR, relaxation, free-induction decay, Fourier transformation, frequency domain spectra or lines, chemical shifts and units (Hz, ppm), line-widths, and coupling constants. Many of these topics are described in detail in several NMR books (4–10). Students are also referred to Chapters 1, 3, 4, and 5 of the online NMR textbook by Hornak (11) as it provides animations and the ability to move between related topics readily. Explanation of pulsed NMR is particularly enjoyable as described by Derome (4) or in the introduction to Ernst's Nobel Prize lecture by Forzen (12). As introduction to the practical side, I also discuss components in the NMR spectrometer, including cut-away views to identify various key components, provide a hands-on view of an old probe to visualize the Helmholtz or Saddle coil, and introduce the concept of modern higher sensitivity cryo or cooled probes.

Furthermore, the narrations about accidental NMR quenches and their consequences, and description of our in-house NMR spectrometer that remained unquenched and bubbling while under water after tropical storm Allison (2001) elicits a variety of questions and promotes discussions about how an NMR spectrometer is built and how it works.

NMR is a relatively insensitive technique, frequently requiring samples at high micromolar to millimolar concentrations. This is because the net change in the population of spins between different energy levels is small compared to total number of spins in each of these state (13). To put it in perspective, compare sensitivity of NMR to that of other methods such as fluorescence spectroscopy or spectropolarimetry (circular dichroism) that require low micromolar concentrations, or that of electrophoretic gel mobility shift assay that uses radioactivity, which allows detection of femtomolar concentrations of DNA. Students also become aware that NMR is a non-destructive spectroscopic method as opposed to, say, exposure to irradiation with X-rays, which may render samples non-reusable.

By the end of the first lecture, students have learned that:

- (1) NMR is rooted in Bloch equations (students are not required to memorize or derive these) and signal size depends on B_1 field strength
- (2) Magnetization relaxes with time to generate free induction decay (FID) that can be transformed into a frequency-domain signal by Fourier transformation (7)
- (3) Fine structure in NMR lines is due to coupling constants (J)
- (4) Relaxation of magnetization can be through lattice (solvent, T_1) or other spins in the same or neighboring molecules (T_2) (8)

List 1. NMR Terms

Nuclear spin quantum number (or simply, spin)
Precession
Resonance
Field strength (B_0 , B_1)
Continuous-wave (cw) frequency
Pulsed NMR
Free-induction decay (FID)
Fourier transform (FT)
One- and multi-dimensional NMR (1D, 2D, 3D, ...)
Homo- and hetero-nuclear (proton only vs multiple nuclei)
Chemical shift (δ ; in ppm of B_0 field vs Hz)
Coupling constant (J)
Line-width (width at half-maximal height, in Hz)
Relaxation time (T_1 , T_2)
Nuclear Overhauser effect (NOE)
Residual dipolar coupling (RDC)

Příjmení J. Název článku. Název časopisu. Rok měsíc den vydání;Ročník(Číslo):Rozsah.

Veeraraghavan S. NMR spectroscopy and its value: a primer. J Chem Educ. 2008 Apr;85(4):537-540.

Animace – stejná jako u předchozích stran.

1. Bibliografická citace časopiseckého článku podle VS/NLM je strukturou podobná jiným citačním stylům. Připomínáme však, že při citování podle VS/NLM se uvádějí zkrácené názvy časopisů, jak jsou uvedeny v databázi PubMed.

2. Údaje o autorovi uvádíme v invertované podobě.

/animace – šipka myši najede na jméno autora, kliknutím je zvýrazní, poté šipka sjede dolů a napíše **Veeraraghavan S**

3. Následuje název článku

/animace – stejná animace jak u bubl. 2, napíše se název **NMR spectroscopy and its value: a primer**

4. Název časopisu graficky nijak nezvýrazňujeme, pouze jej uvedeme ve zkrácené podobě.

/animace – zobrazí se bublina, šipka myši klikne na záložku Obálka, zde kliknutím označí název časopisu a poté jej vepíše do bibl. citace – **J Chem Educ**

5. Poté uvedeme konkrétní datum vydání časopisu v pořadí **Rok měsíc den vydání**.

/animace – překlíknout na záložku Obálka, odtud převzít April 2008, který se přehodí a uvede v podobě **2008 April**;

6. Informace o ročníku a čísle časopisu uvádíme pouze formou číselných údajů bez dalších podrobností.

/animace – na obálce kliknutím se označí ročník 85 a do citace se vepíše **85**, poté na obálce číslo a vepíše se **(4)**, takže výsledek je **85(4)**

7. Po dvojtečce uvedeme rozsah stran, připomínáme, že uvádíme první a poslední číslovanou stranu.

/animace – šipka myši zvolí záložku Začátek článku, kliknutím označí počáteční stranu 537, vepíše číslo do citace, poté záložku Konec článku, kde označí 540 a po pomlčce rovněž doplní do finální podoby **537-540**

8. Tím je bibliografická citace článku podle VS/NLM hotova. Chcete tuto část zopakovat nebo si chcete citaci článku vytvořit sami?

/animace - objeví se „Zopakovat x Zkusit vytvořit citaci“. Kliknutí „Zopakovat“=zopakování celé strany 7, kliknutí „Zkusit...“ se otevře strana 8

Podklady vs. Výsledek

Začátek článku Konec článku Obálka Tiráž

In the Classroom

NMR Spectroscopy and Its Value: A Primer

Sudha Veeraraghavan

Department of Biochemistry and Molecular Biology, University of Texas–Houston
of Biomedical Sciences, Houston, TX 77030; Sudha.Veeraraghavan@uth.tmc.edu

Since the first published proton magnetic resonance spectrum taken in solution (1), NMR spectroscopy has become the staple of chemists to characterize small molecules and in quality control. Undergraduate students in colleges with sufficient resources may even have the opportunity to analyze chemical compounds in upper-level analytical chemistry or organic chemistry courses. However, among first-year graduate students in biomedical sciences at this university, only about 15% of students in each of my classes (by show of hands) has been exposed to NMR spectroscopy or know of its value.

Thus a core course in the graduate biomedical science curriculum exposes first-year graduate students to a variety of spectroscopic, biophysical, and structural biological approaches to investigate biologically interesting molecules. In addition, I teach a primer on NMR spectroscopy. It includes two intense hours of introduction to NMR and covers terminology and basics as well as commercial, biochemical, pharmaceutical, and biophysical applications. The aims of these lectures are to familiarize the novice with the premise of NMR spectroscopy, provide a brief history, illustrate its strengths and weaknesses, and ease students into reading NMR-based research articles. While students who have never encountered NMR spectroscopy learn that it is one of the major modern methods, students who might have used NMR spectroscopy in undergraduate laboratories also benefit from learning about various applications. Over the last four years, I have modified this approach as described below to include a greater degree of student participation in terms of initiating them into reading NMR-based original research articles (not only reviews).

Introduction to NMR

To make the lecture more interesting, I start with an example of the use of NMR in testing the integrity of expensive wines (2) and of its use in cosmetics and health care products (3). Following this, I briefly discuss magnets, magnetic field strengths, and nuclei as magnets. I then introduce concepts in NMR (List 1) including B_0 , NMR-active nuclei, gyromagnetic ratio, the B_1 field, Larmor frequency, continuous wave versus pulsed-field NMR, relaxation, free-induction decay, Fourier transformation, frequency domain spectra or lines, chemical shifts and units (Hz, ppm), line widths, and coupling constants. Many of these topics are

Furthermore, the use of NMR spectroscopy and their consequences in the field of environmental science, such as the detection of oil under water after tropical storm Allison (2001) elicits a variety of questions and promotes discussions about how an NMR spectrometer is built and how it works.

NMR is a relatively insensitive technique, frequently requiring samples at high micromolar to millimolar concentrations. This is because the net change in the population of spins between different energy levels is small compared to total number of spins in each of these state (13). To put it in perspective, compare sensitivity of NMR to that of other methods such as fluorescence spectroscopy or spectropolarimetry (circular dichroism) or electrophoretic gel mobility shift assay that uses radioactivity, which allows detection of femtomolar concentrations of DNA. Students also become aware that NMR is a non-destructive spectroscopic method as opposed to, say, exposure to irradiation with X-rays, which may render samples non-reusable.

By the end of the first lecture, students have learned that:

- (i) NMR is rooted in Bloch equations (students are not required to memorize or derive these) and signal size depends on B_0 field strength
- (ii) Magnetization relaxes with time to generate free induction decay (FID) that can be transformed into a frequency-domain signal by Fourier transformation (7)
- (iii) Fine structure in NMR lines is due to coupling constants

List 1. NMR Terms

Nuclear spin quantum number (or simply, spin)
Precession
Resonance
Field strength [B_0 , B_1]
Continuous-wave (scan frequency)
Pulsed NMR

Následuje **název článku**. Pokud by šlo o neanglicky psaný text, uvedli bychom nejprve název článku v původním jazyce a za něj bychom v hranatých závorkách uvedli překlad.

Veeraraghavan S.

Podklady vs. Výsledek

STRANA 5

CITAČNÍ ETIKA

Hovoříme-li o citační etice, máme na mysli pravidla, která jsme povinni dodržovat, jak nám ukládá §31 zákona č. 121/2000 Sb., tzv. autorského zákona. Než se seznámíme s hlavními zásadami citační etiky, ujasněme si terminologii. Přifadte k českým termínům umístěným vlevo vždy číslo anglického ekvivalentu a písmeno slovního vyjádření, které k českému slovu patří.

ČESKY	ANGLICKY	VÝZNAM TERMÍNU
citát		
citace		
citování		
bibliografické citace		
seznam bibliografických citací		
1. citation		a) podle ČSN ISO 690 systematicky uspořádané údaje, které jsou nutné k jednoznačné identifikaci dokumentu
2. bibliographic references		b) etika citování, technika citování
3. quotation		c) doslovně převzatá část textu graficky vymezená
4. list of bibliographic references		d) seznam odkazů na použitou literaturu, zpravidla uvedený na konci textu
5. citation		e) zkrácené označení dokumentu, které uvádíme přímo v textu a jimž spojujeme citované místo se záznamem o citovaném dokumentu

V tabulce by bylo vždy pole, do kterého by student vepsal číslo nebo písmeno. Pod tabulku dát nějaké tlačítko Zkontrolovat, které bude klikatelné až poté, co budou všechna pole vyplněna.

Klíč k úkolu:

Citát 3 c

citace 1 nebo 5 e

citování 1 nebo 5 b

bibliografické citace 2 d

seznam bibliografických citací 4 d

Podklady vs. Výsledek

Citační etika

Než se seznámíme s hlavními zásadami citační etiky, ujasněme si terminologii. Přiřadte k českým termínům anglický ekvivalent a písmeno slovního vyjádření, které k českému slovu patří.

Česky

citát
 citace
 citování
 bibliografické citace
 seznam bibliografických citací

Vyhodnotit

Anglicky

Význam termínu

- a) podle konkrétních citačních pravidel systematicky uspořádané údaje, které jsou nutné k jednoznačné identifikaci dokumentu
- b) etika citování, technika citování
- c) doslovně převzatá část textu graficky vymezená
- d) seznam odkazů na použitou literaturu, zpravidla uvedený na konci textu
- e) zkrácené označení dokumentu, které uvádíme přímo v textu a jímž spojujeme citované místo se záznamem o citovaném dokumentu

Zpět

Pokračovat

Podklady

MS Word, Malování, Adobe Photoshop

Výsledná publikace

(X)HTML + kaskádové styly CSS + JavaScript,
Adobe Captivate, Macromedia Flash

KLADY

Jednoduché technologie
na přípravu podkladů

Prohloubení znalostí

Zvýšení prestiže knihoven
i střediska

Udělení ISSN

Recenzní řízení

Ale hlavně...

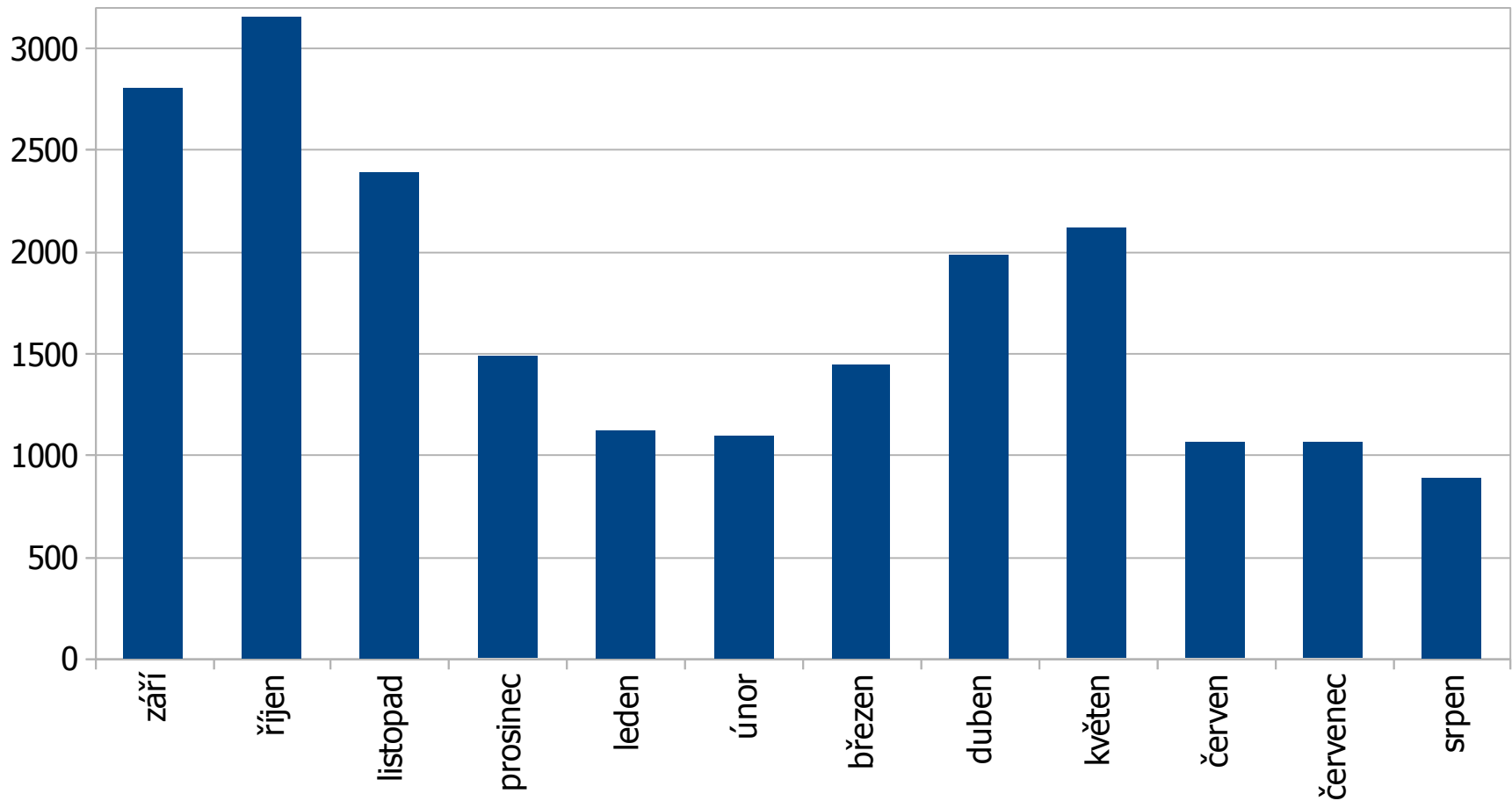
ZÁPORY

Časově náročná příprava podkladů
a korektura výsledků

... ocenění práce odbornou veřejností.

Návštěvnost (09/2010 – 08/2011)

- Aktualizace ISO 690
- Přidání citací dalších typů dokumentů
- Přidání tutoriálu Zotero

Tvorba publikace *Metodika tvorby bibliografických citací*

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jiří Kratochvíl

Knihovna univerzitního kampusu MU

kratec@ukb.muni.cz